

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 2.10.2023

Sayı: 73

10/362

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve bu kirliliğe bağlı olarak ortaya çıkan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Evsel ve endüstriyel atıklar denizlerimizi kirletmeye devam etmektedir. Bu atıkların yanı sıra denizyolu taşımacılığı ve akarsulardan denizlere ulaşan atıklar da denizlerimizi kirletmektedir. Kirlilik, deniz canlılarını ve insan sağlığını etkilemektedir.

Marmara Denizi'nde meydana gelen müsilaj ile gündeme gelen denizlerimizdeki kirlilik sorunu kısa süre sonra neredeyse unutulmuştur. Halbuki evsel ve endüstriyel atıkların artırılmadan veya kısmen artırılarak denize verilmesi denizlerimizi kirletmektedir. Yine denizyolu taşımacılığı ve buna bağlı olarak denizle buluşan akaryakıt, pis sular ve çöpler de denizlerimizi kirletmektedir. Akarsulardan ve yakın yerleşim yerlerinden denizlere ulaşan atıklar da denizlerimizi kirletmektedir.

Denizlerimizde bunların dışında en büyük kirlilik plastik atıklarla gerçekleşmektedir. Son yıllarda plastik atıklar denizlerimiz için en büyük tehlikelerden birisi haline gelmiştir. Yapılan araştırmalar, deniz çöplerinin yüzde 60 ila yüzde 80'lik bölümünü plastik atıklardan oluşturduğunu ortaya koymuştur. Okyanus ve denizlerde, yaklaşık 100 ila 150 milyon ton plastik çöpün yüzdüğü tahmin edilmektedir. Denizlerde oradan oraya yüzen bu plastik çöplere her yıl 6,5 milyon ton yeni plastik çöpler eklenmektedir. BM Çevre Programı'nın verilerine göre, açık denizlerde kilometrekare başına her yıl ortalama 13 bin plastik düşmekte ve dalgalar bu çöpleri dünyanın her köşesine sürüklemektedir.

Plastik atıklar, her türlü koşula ve bakterilere karşı dayanıklı olmaları niçin karada olduğu gibi denizlerde de yıllarca varlıklarını sürdürmektedir. Böylece bu atıklar hem insanlar hem de doğal yaşam ve ekosistem için büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Denizlerimizi kirleten plastikler ve diğer katı atıklar arasında yer alan plastik şişeler ve plastik poşetler 100'lerce yıl yok olmadan denizlerimizde kalabilmektedir. Plastik atıklar, bulundukları yerlerdeki canlı türüne önemli zarar vermekte ve bazı mikro plastik atıklar deniz canlıları tarafından tüketilmektedir. Denizlerimizde plastik atıklara bağlı olarak deniz canlılarındaki ölüm oranları artmıştır. Denizlerimizde ortaya çıkan kirlilik, yalnızca insan sağlığını ve deniz canlılarını etkilemekle kalmayıp, aynı zamanda turizmi de olumsuz yönde etkilemektedir. Kirlilikle birlikte, aşırı avlanma ve istilacı balık türleri de denizlerimizi tehdit etmeye başlamış ve buna bağlı olarak balık türleri azalmıştır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde her ne kadar ülkemizde sıfır atık konusunda proje başlatılmış olsa da ne yazık ki bugüne kadar plastik atıklar konusunda istenilen düzeye ulaşamamıştır.

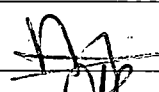
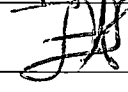
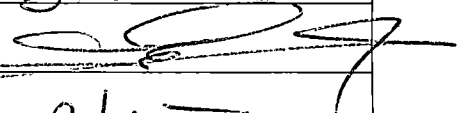
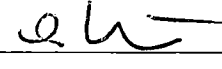
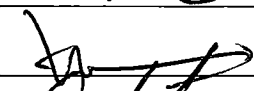
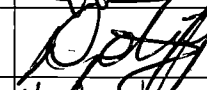
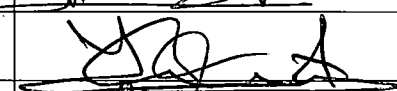
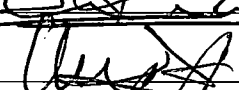
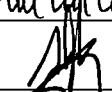
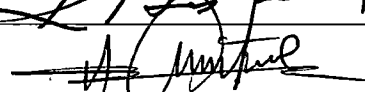
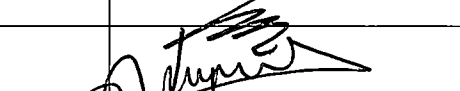

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili
İçişleri Komisyonu Üyesi

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verilerine göre, 2002 yılında denizlerimizde toplam 493 bin 446 ton avcılık yapılırken bu rakam 2020 yılında 291 bin 910 tona düşmüştür. TÜİK verilerine göre ise 2022 yılında avlanan deniz balıkları miktarı 254 bin 535 tona kadar gerilemiştir. Hamsi, istavrit ve lüfer gibi balıkların avcılığı da baya gerilemiştir. 2022 yılında avlanan hamsi miktarı 125 bin tona kadar düşmüştür. 2002 yılına göre, istavrit 26 bin 482 tondan 12 bin 349 tona, lüfer 25 bin tondan 3 bin 722 tona düşmüştür. Kirlenmeye bağlı olarak balık türlerinin azalması ve avlanmada ortaya çıkan düşüş balık tezgahlarında balık fiyatlarına da olumsuz yönde yansımış ve balık fiyatları mevsiminde bile çok artmıştır.

Bu nedenle, denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve buna bağlı olarak ortaya çıkan sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. maddesi uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Adnan Bekar	ANKARA	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Selale Dönmez	Bursa	
Ayşe TÜRKER	Adana	
Turhan Yılmaz	Trabzon	
Nimet Özdemir	İstanbul	
İbrahim Karahan	Konya	
Yayın Arslan	Trabzon	
Ufuk Özde	Bursa	
Gök Dikbayır	Sakarya	
Burhan Beyaz	Artvin	
U. Cihan PAÇACI	İSTANBUL	U. Cihan Paçacı
Ahmet Esref Balıkcı	Ankara	Ahmet Esref Balıkcı
Hosun Toktaş	Bursa	
Ridvan ZİZ.	Ganakkale	
Örsün ATAŞ	Kayseri	
Yüksel Arslan	ANKARA	
Mehmet Murat Toktaş	Gaziantep	
Mehmet Akdeniz	Edirne	